

[Justitsministeren.]

lighed ved nu at gennemføre en sådan ordning, som er fremhævet af udvalgets flertal. På den anden side må det erkendes, at de gældende regler har medført, at ansøgninger om svangerskabsafbrydelse har måttet afslås i videre omfang, end det kan forekomme rimeligt.

Jeg kan derfor tiltræde udvalgsflertallets forslag om, at der åbnes mulighed for at tillade afbrydelse af svangerskab efter en såkaldt social indikation, nærmere bestemt i tilfælde, hvor gennemførelse af svangerskabet eller omsorgen for barnet må antages at ville medføre en så alvorlig belastning af kvinden, som ikke kan afværges på anden måde, at det af hensyn til kvinden, til opretholdelse af hjemmet eller omsorgen for familiens øvrige børn må anses for påkrævet, at svangerskabet afbrydes. Jeg er også enig i, at der bør åbnes særlig mulighed for at tillade svangerskabsafbrydelse for unge kvinder, når kvinden på grund af ung alder eller umodenhed ikke for tiden formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde.

Udvalgsflertallet foreslår endvidere, at en kvinde efter begæring skal kunne få foretaget svangerskabsafbrydelse uden særlig tilladelse og således også uden undersøgelse af, om betingelserne for svangerskabsafbrydelse efter de specielle indikationer herfor er opfyldt, såfremt den gravide kvinde er over 38 år eller tidligere har født 4 børn, som er under 18 år og opholder sig i hjemmet. Det fremhæves i udvalgets betænkning, at tilladelsesprocenten for disse grupper af kvinder allerede efter de gældende regler er 92, og at forslaget derfor er udtryk for en administrativ forenkling.

Jeg har fundet det rigtigst at medtage disse bestemmelser i det foreliggende lovforslag, selv om jeg naturligvis ikke er blind for, at fastlæggelsen af sådanne absolutte grænser, som det også blev fremhævet fra flere sider, da vi i foråret drøftede betænkningen, her som i andre tilfælde kan give anledning til kritik. Man må imidlertid holde sig for øje, at hovedformålet med de nævnte bestemmelser alene er at lette lovens administration ved at udskille typetilfælde, hvor tilladelseshyppigheden allerede efter den gældende lov nærmer sig 100 pct., og for disses vedkommende ophæve kravet om

forudgående samrådstilladelse. Beskrivelsen af disse typetilfælde i lovteksten må naturligvis bygge på forholdsvis simple kriterier, der ikke forudsætter en skønsmæssig vurdering. Ønsker man at gennemføre en sådan lettelse af lovens administration, tvinges man derfor til at acceptere en vis forskelsbehandling af tilfælde, der må karakteriseres som ensartede i den forstand, at de ville være resulteret i ensartede afgørelser efter de specielle indikationer. Jeg vil imidlertid gerne understrege, at denne forskelsbehandling efter den foreslåede udvidelse af indikationerne for tilladelse til svangerskabsafbrydelse først og fremmest bliver en forskelsbehandling i henseende til proceduren, som kun i ringe grad kan antages at ville blive modsvaret af en forskel med hensyn til det, der trods alt er det væsentlige, nemlig afgørelsen af om kvinden kan få sit svangerskab afbrudt. Men disse spørgsmål er jeg naturligvis parat til at drøfte nærmere under udvalgsbehandlingen.

Hovedspørgsmålet i forbindelse med en revision af den gældende svangerskabslov er jo, hvor langt man skal gå i retning af en liberalisering af adgangen til at få foretaget svangerskabsafbrydelse. Der er dog også et yderligere forhold af en vis principiel betydning, som jeg gerne vil pege på her, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt man bør indføre adgang for kvinden til at påklage et samråds afslag på en ansøgning om tilladelse til svangerskabsafbrydelse til en overordnet administrativ myndighed.

Dette spørgsmål er, som argumentationen i udvalgets betænkning viser, meget vanskeligt, og der har da heller ikke kunnet opnås enighed derom i udvalget, som på dette punkt har delt sig i et flertal på 6 medlemmer, der ikke mener, at der bør indføres en sådan klageordning, og et mindretal på 3 medlemmer, der indtager det modsatte standpunkt. Efter min opfattelse må der gives udvalgets mindretal medhold i, at almindelige retssikkerhedssynspunkter, herunder navnlig hensynet til at sikre en ensartet administration af loven ved de enkelte samråd, synes at opveje de ulemper, der, som påpeget af udvalgets flertal, kan være forbundet med gennemførelsen af en klageordning. Der er derfor i lovforslaget medtaget en bestemmelse om oprettelse af et centralt ankenævn, der